

El que jo hauria dit al Capità General

Exm. Senyor: Acabeu d'assistir tots a una festa del Somaten, que heveu realçada amb la vostra presència i la de les autoritats que us han acompanyat.

Com acabament de festa, tenieu en el programa una visita al Sindicat, un número més de la festa, un passatemp, potser heveu pensat. Mes la vostra reconeguda condescendència, us ha obligat a fer nos aquesta visita que nosaltres agraïm més per la diferència que media entre vós i nosaltres. Als humils ens afalaguen molt les atencions dels poderosos, i vós segurament n'esteu convençut.

Els aplaudiments que se us han tributat no són pas de servilisme, això ja ho sabeu també, són de satisfacció, són d'agraïment per la vostra gesta de voler acostar-se prop de nosaltres. Aquests aplaudiments els han fet mans endurides pel treball, i han sortit de cors avesats a les penes. Són demostració d'agraïment.

Permeteu-me, ara, que us faci la presentació d'aquest estol de pagesos que vos rodegen.

Aquí hi teniu genuïnament representada aquesta comarca de Catalunya nomenada La Segarra. Aquesta comarca que, anys enrera— no en fa pas trenta— era el forat negre de Catalunya, i no pas per la malalta dels seus habitants no, sinó per la ingràtitut de llur terra, la misèria s'havia fet mestressa de nosaltres, i Segarra era a Catalunya una cosa semblant a les Hurdas a Castella, més civilitzada si, però tan miserable. Les guerres civils primer, la filoxera després, havien deixat la nostra comarca en tal estat, que solament els seus fills «els segarretes» podien tenir la heroïcitat de no abandonar-la.

Solament aquest temperament, sols aquella voluntat de ferre, sols aquella energia i aquelles privacions que enforteixen l'home de cor sencer, podien fer el miracle que avui fa mirar astorats als nostres veïns de l'afortunat Urgell, als de la fèrtil conca de Barberà, de l'inesgotable pla de Borges i de totes les comarques catalanes.

Abandonats de tothom—la misèria no té amics—sense auxilis ni proteccions, confiant solament en la Providència i en els nostres esforços corporals, i amb privacions de tota mena, semblava que tot s'hagués juramentat a fer revivre—dic malament—a crear una comarca que fós l'enveja de tothom.

En altres llocs, l'emigració a terres desconegudes hauria resolt, aparentment, el problema, mes aquí això és impossible, el nostre caràcter, la nostra manera d'ésser no és d'aventurer no, som envejosos. però som i volem ésser independents en les nostres coses, el servilisme ens subleva, potser aquí va nàixer aquell adagi català «val més ésser cap d'arengada que cua de peix».

Ningú s'ha pres la molèstia d'estudiar seriament la nostra psicologia, veuen el ressurgiment i no saben a què atribuir lo.

Nosaltres si, al treball, al treball constant.

Mireu-la la Segarra, muntanyosa, aspre, plena de pedres, de terra estèril i escassa, sense canals que la reguin ni boscos que portin rendes, no importa, no ho desitgem, tenim les mans fortes per treballar, i el cap clar per sapiguer arrencar de la terra els preuats fruits que són el nostre sosteniment i... el dels altres.

Grans rebaixes per final de temporada als MAGATZEMS SALAT

Quan després de molts esforços i privacions, de constància i desitjos, aconseguirem fer feconda la terra estèril que la Providència ens havia assenyalat per patria petita, no podem pas dormir-nos sobre els llorers; sacudida la misèria les energies s'augmentaren, i no'ns hauríem consolidat en la conquesta de casa nostra, si no haguéssim caminat al compàs del temps. Si no som envejosos de grandeses, som gelosos de les nostres coses; si som independents de caràcter, som pràctics per buscar la manera de salvar nostra independència innata.

Per això, Excm. senyor, vos presentem l'obra que resumeix i completa el nostre esforç, la fita, que en lletres de pedra poden llegir els que vulguin estudiar el nostre caràcter. Jo us el presento aquest llibre. És el Sindicat de Cervera. La seva arquitectura, els seus materials, les seves línies, les irregularitats del terreny, severitat, sencillesa i fortaleça per fora, la regularitat, l'ordre, la netedat per dins. No hi falta lloc ni en sobra. Així som a Segarra. Em descuidava d'assenyalar-vos la torre, irregular, que encapçala la fàbrica, com és la nostra terra, que té una farola lluminosa per guia dels amics, i un parallamps pels enemics de la nostra prosperitat.

Heu vingut a una festa del Somaten, i jo'm permeto presentar-vos aquesta nostra institució que n'és una fillola, una imitadora. Nosaltres, com el Somaten, som per defensar lo nostre, mai per atacar; nosaltres, com el Somaten, estem alerta per vigilar les nostres propietats, els nostres fruits que arranquem de la terra. Nosaltres volem pau, però quan sabem que hi ha un perill, sabem donar la cara i el pit. Nosaltres, com el Somaten, tenim ja guanyat prestigi i com el Somaten fem por als malfactors, i com ell també tenim enemics.

Jo voldria, Excms. Srs. Capità General de Catalunya, Governador Civil de la Província, President de la Diputació i totes les demés autoritats que heu volgut honrar-nos amb la vostra visita, que aquesta us hagi sigut agradosa i que en guardeu sempre un bon record.

Nosaltres també la guardarem en el millor lloc de nostre cor. I per acabar, jo us prego que quan sentiu parlar d'amor a la terra, recordeu la Segarra, que l'hem estimat pobra i rica, i la defensarem sempre.

VIDAL DE MONTPALAU.

OPERACIONS REALITZADES DURANT EL MES DE FEBRER D'AQUEST ANY

Entrades per varis conceptes	760.018'35 Ptes.
Sorrides per varis conceptes	761.135'90 »

les que es desglosen en la següent forma:

El total de ingresos dels socis es de 392.229'80 ptes. de les quals corresponen en metàl·lic 57.827'75 ptes. i en gèneres 334.402'05 ptes.

El total de reintegros o sorrides a socis es de 240.500'05 ptes. i en diferents gèneres 96.956 ptes.

MOVIMENT COMERCIAL.—Les operacions efectuades són les següents:

Valor dels gèneres sortits	269.109 65 ptes.
Valor dels gèneres entrats	26.279 20 »
Efectiu metàl·lic cobrat	341.509'35 »
Efectiu metàl·lic pagat	251 526'20 »

Tota classe de teixits, confeccions i gèneres de punt als Mgms. Salat

